خبر

وزارت صنعت اعلام کرد

تعیین تکلیف شکایات مشتریان مفتاح رهنورد در هفته آینده

● وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: در هفته آینده شکایت‌های مشتریان شرکت واردکننده خودروی مفتاح رهنورد بررسی و گزارش خواهد شد. به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، روز گذشته تعدادی از خریداران خودروی شرکت مفتاح رهنورد، متعلق به میثم رضایی، مقابل وزارت صنعت تجمعی را برگزار کرده و خواستار رسیدگی به شکایات خود بودند. تجمع‌کنندگان با بیان انتقادات خود، خواستار رسیدگی وزارت صنعت به موضوع بودند. در همین زمینه، وزارت صنعت اعلام کرد سازمان حمایت، موضوع کلاهبرداری این شرکت و شرکت‌های مشابه را در دست پیگیری دارد و پیونددادن موضوع مدیرعامل شرکت مفتاح رهنورد، یعنی میثم رضایی به وزیر صنعت از حیث به‌حاشیه‌راندن اصل موضوع یعنی تخلف از قرارداد و برخورد با متخلف صورت گرفته است؛ چراکه نهاد رسیدگی‌کننده به شکایات، سازمان تعزیرات حکومتی یا قوه قضائیه است. با اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت، واردات خودروی خارجی به کشور نیاز به مجوز نداشته و ندارد، بلکه بر اساس مقررات، واردات آن آزاد یا ممنوع بوده است. بر همین اساس، واردات خودروی خارجی از تیر سال ۹۶ با تصمیم وزیر وقت صمت، ممنوع بوده که این ممنوعیت در دولت دوازدهم نیز ادامه پیدا کرده است.

قیمت سکه طرح جدید به ۴میلیون‌و۳۰۰ هزار تومان رسید

● به گزارش مهر، در جریان معاملات پنجشنبه ۲۶مهر، هر قطعه سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید چهارمیلیون‌و ۳۰۰ هزار تومان، نیم‌سکه دومیلیون‌و ۱۱۱ هزار تومان، ربع‌سکه یک‌میلیون‌و ۱۶۱ هزار تومان و سکه یک‌گرمی ۶۷۱ هزار تومان خریدوفروش شد. هر اونس طلا در بازارهای جهانی هزارو ۲۲۳ دلار و هر گرم طلای ۱۸عیار نیز ۴۰۷هزارو ۹۰۰تومان است.

معاون وزیر صنعت

پیشنهاد اصلاح قیمت خودرو به ستاد تنظیم بازار رفت

● رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با بیان اینکه قیمت‌های فعلی خودروسازان را دچار مشکل کرده است، گفت: سازمان حمایت پیشنهاد اصلاحیه قیمت‌ها را داده و ستاد تنظیم بازار باید تصمیم‌گیری کند. به گزارش مهر، به نقل از صداوسیما، منصور معظمی گفت: امروز به دلیل تغییرات در نرخ ارز، به‌طور قطع قیمت تمام‌شده خودروسازان بسیار افزایش پیدا کرده است و خودروسازان درخواست جدی برای اصلاح قیمت‌ها دارند. رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران گفت: نکته مهم‌تر این است که خودروسازان ما قراردادهایی با قطعه‌سازان دارند که این قراردادها بر مبنای نرخ ارز سه‌هزارو ۲۰۰ تومان و سه‌هزارو ۸۰۰ تومان است، اما امروز با افزایش سه‌برابری قیمت ارز در سامانه نیما، اگر قیمت قطعه‌سازان اصلاح نشود، بسیاری از آنها دچار گرفتاری جدی می‌شوند. او افزود: ما پیشنهاد تعیین قیمت تمام‌شده را به رئیس‌جمهور دادیم و در شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا مطرح شد و اجازه داده شد قیمت بر اساس آنچه سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان تعیین می‌کند و ستاد تنظیم بازار آن را تصویب می‌کند، اجرائی شود. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر اینکه خودروسازان نمی‌توانند و حق ندارند قیمت‌های خود را خودسرانه افزایش دهند، گفت: وزارت صنعت متعهد شده است از نظر میزان تولید نیاز داخل را تأمین کند و اگر اتفاق خاصی رخ ندهد، به‌طور قطع می‌توانیم تولید مورد نیاز را تا پایان سال تأمین کنیم. او گفت: سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان پیشنهاد خود را برای اصلاح قیمت خودروها داده و منتظر تصمیم‌گیری ستاد تنظیم بازار هستیم.

مغایرت لایحه حفاظت از خاک با قانون اساسی و اسناد بالادستی

● یک کارشناس اقتصادی گفت: لایحه حفاظت از خاک در تعارض با اصل ۳۴ و ۳۶ قانون اساسی، مغایر با سیاست‌های کلی بخش‌های کشاورزی، محیط زیست و تولید ملی و ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه است. به گزارش مهر، مجلس شورای اسلامی در تیر ۹۷ لایحه حفاظت از خاک را با هدف ایجاد قانونی منسجم و بازدارنده برای جلوگیری از تخریب و ورود آلودگی به خاک تصویب کرد. هم‌اکنون شورای نگهبان در حال بررسی تطابق این لایحه با شرع و قانون اساسی است. در همین زمینه پویان مرتضوی، کارشناس اقتصادی، در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: این لایحه در چند ماده دارای تعارض با قانون اساسی و اسناد بالادستی است که در بررسی‌های شورای نگهبان باید به آن توجه شود.

«شرق» از وضعیت کارکنان فروشگاه‌های چندمنظوره گزارش می‌دهد

آن سوی قفسه‌های هایپرمارکت

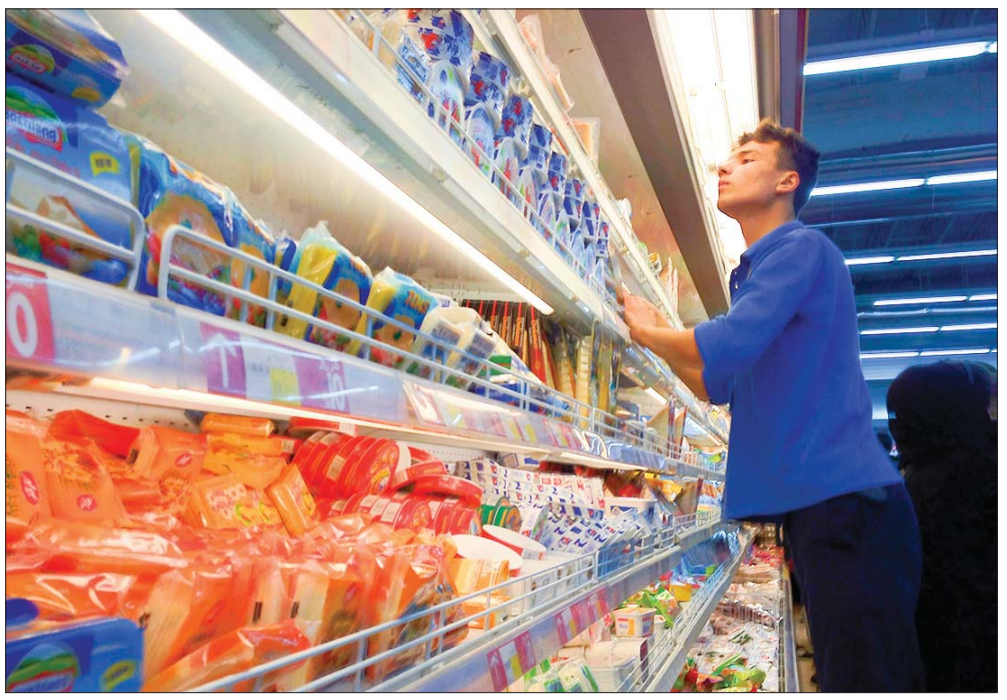

محمد مساعد: هایپرمارکت‌ها یا فروشگاه‌های بزرگ چندمنظوره‌ای که در سال‌های اخیر، اغلب به وسیله نهادهای شبه‌دولتی یا سرمایه‌گذاران خارجی در ایران پا گرفته‌اند، یکی از مهم‌ترین راه‌حل‌های انضباط‌بخشیدن به امر توزیع کالا و مبارزه با قاچاق کالا هستند. درعین‌حال برخی از این مراکز فروش، برای کارکنان خود به جهنمی تبدیل شده‌اند که کمترکسی از آن مطلع است یا به آن اهمیت می‌دهد؛ جهنمی که برای صاحبان این مراکز، ثروت، و برای کارکنانش دردهای روحی و جسمی لاعلاجی به ارمغان می‌آورد.

شمشیری دولبه

برخی فروشگاه‌های بزرگ چندمنظوره که در عمل می‌توانند جانشین تعداد زیادی از مراکز خرده‌فروشی و کسب‌وکارهای کوچک مبتنی بر عرضه کالا شوند، همواره از موضوعات بحث‌برانگیز میان کارشناسان و صاحب‌نظران هستند. از یک سو، این مراکز به عاملیت در تعطیلی کسب‌وکارهای کوچک‌تر و ضرر تولیدکنندگان متهم شده و به‌عنوان یکی از ظواهر سرمایه‌داری شناخته می‌شوند و از سوی دیگر، امکان نظارت‌پذیری و درعین‌حال حذف برخی واسطه‌ها بین تولیدکننده و مصرف‌کننده از طریق این مراکز می‌تواند به کاهش امکان توزیع کالای قاچاق در کشور و اصلاح شبکه پخش کالا در کشور کمک کند. هایپرمارکت‌ها چه برای اقتصاد ایران مفید باشند و چه مضر، درحال‌حاضر برخی از آنها به محلی برای تضییع حقوق انسانی کارکنانشان تبدیل شده‌اند و این وضعیت، به‌ویژه در هایپرمارکت‌هایی که به وسیله شرکای خارجی با استانداردهای بین‌المللی اداره می‌شوند، بسیار نامناسب است.

نشستن ممنوع

یکی از کارکنان سابق یک هایپرمارکت مشهور تهران که سابقه چند سال کار در دو هایپرمارکت مختلف را دارد، درباره فشار کار در این مراکز به «شرق» می‌گوید: «سخت‌ترین بخش کار در فضای سنگین هایپرمارکت‌ها فشار و ترس اخراج‌شدن یا اخطارگرفتن از طرف سرپرست‌ها بود. این قوانین آن‌قدر ناجوانمردانه بود که اگر مثلا خانم ...، مدیر کره‌ای هایپر، سرزده وارد سطح فروش می‌شد و می‌دید که کسی به ستون یا شلف تکیه داده است، با اشاره به مدیران همراهش با توهین از سطح فروش اخراج می‌شدیم». مشکلات جسمی کمر و پا اولین و معمول‌ترین مشکلی است که در این مراکز برای کارکنان به وجود می‌آید و تا سال‌ها بعد دامنگیر آنهاست. کارگر یکی از هایپرمارکت‌های تهران دراین‌باره می‌گوید: «فشار جسمی و استرس کار در هایپرمارکت وحشتناک است. نیروهای بخش فروش، حق نشستن یا تکیه‌دادن در ساعات کار را ندارند و ترفندی که معمولا استفاده می‌کنیم، این است که به بهانه برداشتن یا جمع‌کردن چیزهایی که روی زمین ریخته، چند لحظه می‌نشستیم و دستمان را روی کالا می‌گذاشتیم و اگر کسی نگاهش به ما می‌افتاد بلند می‌شدیم». یکی از کارکنان زن یک هایپرمارکت مشهور پایتخت دراین‌باره می‌گوید: «فشار شارژ پیاپی کالاها در قفسه‌ها، به‌ویژه وقتی که تخفیف ویژه می‌خوردند، وحشتناک بود. گاهی در عرض چند ساعت ده‌ها کارتن را روی قفسه می‌چیدیم و من و همکاران دیگرم تحت این فشار مشکلات مختلفی پیدا کرده بودیم». تنبیه کارکنانی که از قوانین نوشته یا نانوشته در این مراکز تخطی کنند، نیز امری رایج است. یکی از کارکنان سابق یک هایپرمارکت دراین‌باره می‌گوید: «اگر موقع کار در حال حرف‌زدن با همکاری دیده می‌شدیم، تایم استراحت‌مان را حذف می‌کردند. یکی از همکارانم که به پودر لباس‌شویی حساسیت داشت، به خاطر لجبازی یکی از سرپرست‌ها، هر بار که لازم بود آن قفسه شارژ شود، مجبور می‌شد که این کار را انجام دهد. یک بار در همین وضعیت از حال رفت و آمبولانس آمد و راهی بیمارستان شد».

> **کارگر یکی از هایپرمارکت‌های تهران دراین‌باره می‌گوید: «فشار جسمی و استرس کار در هایپرمارکت وحشتناک است. نیروهای بخش فروش، حق نشستن یا تکیه‌دادن در ساعات کار را ندارند و ترفندی که معمولا استفاده می‌کنیم، این است که به بهانه برداشتن یا جمع‌کردن چیزهایی که روی زمین ریخته، چند لحظه می‌نشستیم و دستمان را روی کالا می‌گذاشتیم و اگر کسی نگاهش به ما می‌افتاد بلند می‌شدیم**

آرزوی زلزله

حمله قلبی و مغزی حین کار نیز اتفاق نادری در برخی هایپرمارکت‌ها نیست. یکی از کارکنان سابق هایپرمارکت‌ها از واژه «تلفات» برای توضیح این وضعیت استفاده می‌کند و به «شرق» می‌گوید: «میزان تلفاتی که در هایپر می‌دادیم بالا بود. خیلی راحت می‌شنیدیم که طرف سکته قلبی یا مغزی کرد. مثلا همکاری که دیروز با او بودیم صبح نمی‌آمد و می‌فهمیدیم سکته کرده یا حین کار یا در تایم استراحت دچار حمله می‌شدند. یکی از همکارانم جلوی چشم ما حس یک‌طرف صورتش را از دست داد و عضلاتش آویزان شد. کبودی پا که دیگر عادی شده بود. برخورد چرخ‌های خرید مردم به ما همیشگی بود. اگر از جلو به ما می‌خوردند پهلویمان از ضربه دسته چرخ‌ها کبود می‌شد و اگر از عقب برخورد می‌کردند ران و زانویمان دچار کبودی می‌شد. هنوز و بعد از چند سال که دیگر آنجا نیستم وقتی مادرم از هایپرمارکت خرید می‌کند و بوی اجناس آنجا توی دماغم می‌پیچد حالم بد می‌شود». این نیروی سابق هایپرمارکت که «پروموتر» یکی از هایپرهای بزرگ تهران بوده، می‌گوید: «من نه قبل از آن و نه بعد از آن دوران هیچ‌وقت این‌قدر تسلیم شرایط نبودم. احساس می‌کردم بزرگی مجموعه اختیار را از ما گرفته بود. استثمار شده بودیم و نمی‌توانستیم به یاد بیاوریم حق انتخاب داریم و می‌توانیم به این وضعیت پایان بدهیم. هر شب موقع برگشت به خانه در طول مسیر گریه می‌کردم و هر شب با آرزوی این می‌خوابیدم که زلزله بیاید و مجبور نباشم برگردم آنجا. شب‌ها هم کابوس مدیر را می‌دیدم».

۳ گروه با دردهای مشترک

«پروموتر»ها یکی از انواع نیروی کار در سطح فروش هایپرها هستند. به‌طورکلی سه دسته «پروموتر» (تبلیغ‌کننده)، «استف» (کارمند) و «مرچندآیزر» (بازارپرداز) در واحد فروش هایپرمارکت‌ها فعالیت می‌کنند. کارمندان یا استف‌ها که نیروی خود هایپرمارکت‌ها هستند، پس از مدتی می‌توانند مراحل ارتقای شغلی را به سینیور، سوپروایزر، مدیر بخش و مدیر دپارتمان طی کنند. این نوع از کارمندان نسبت به دو نوع دیگر جایگاه بهتری دارند. نیروهای مرچندآیزر یا بازارپرداز از طرف شرکت‌های پخش در هایپرمارکت‌ها مشغول به کار هستند و حقوق و بیمه خود را از طرف شرکت‌های پخش دریافت می‌کنند. بااین‌حال، این کارکنان در طول ساعات کار در اختیار هایپرمارکت‌ها هستند و شیفت کاری و مرخصی آنان نیز به دستور مدیران هایپرمارکت تعیین می‌شود. این نوع از نیروهای کار به‌همین‌دلیل معمولا از حمایت برخوردار نیستند و حقوق کارشان قربانی قواعد و قراردادهای بزرگ شرکت‌های پخش و هایپرمارکت‌ها می‌شود، به‌گونه‌ای که انتظار حمایت از سوی شرکت‌های پخش برای این نوع از کارکنان انتظاری رؤیایی و امکان‌ناپذیر است. پروموترها یا تبلیغ‌کنندگان از طریق شرکت‌های تبلیغاتی وارد هایپرها می‌شوند. این نیروها نیز که به‌صورت پروژه‌ای مشغول به کار می‌شوند، به‌دلیل ماهیت شغلی‌شان از حقوقی مانند مرخصی محروم هستند و در فروش‌های ویژه مانند حراج‌های فصلی بیشترین فشار را متحمل می‌شوند. این نیروها نیز مانند دو گروه دیگر تحت فشار قوانینی هستند که در این مراکز فروش حاکم است و تفتیش بدنی در هنگام ورود و خروج یکی از این فشارهاست.

تفتیش همیشگی

تفتیش در هنگام ورود و خروج از محل کار، یکی از مراحل جدایی‌ناپذیر کار در برخی از هایپرمارکت‌های شهر تهران است که قوانین سرمایه‌گذاران خارجی خود را اجرا می‌کنند. استفاده از تلفن همراه حین کار ممنوع است و به‌همین‌دلیل قبل از تفتیش بدنی به نگهبانی تحویل داده می‌شود. سپس کارکنان در صف‌های طولانی به انتظار می‌ایستند تا توسط نگهبانان بازرسی بدنی شوند. این تفتیش بدنی که معمولا با لمس همه قسمت‌های بدن توسط نیروهای حراست همراه است، گاهی تا درآوردن گیره موی سر یا چنگ‌زدن میان موها پیش می‌رود.

یکی از کارکنان این مراکز دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: «ما همیشه استرس دیررسیدن به سطح فروش را داشتیم. به خاطر همین بخشی از زمان استراحتمان در صف‌های ورود و خروج تفتیش می‌گذشت، چون اگر حتی یک دقیقه دیر می‌رسیدیم، جریمه می‌شدیم. برخورد نیروهای حراست گاهی واقعا زننده بود. از گشتن لباس تا چنگ‌زدن به موها یا تکان‌دادن آنها برای پیداکردن اجناسی که ممکن بود ما بدزدیم. اصولا ما دزدهای بالقوه‌ای بودیم که باید به دقت بازرسی می‌شدیم». کارکردن در چنین شرایطی یک آسیب جدی دیگر را که در کارگاه‌ها و کارخانه‌های با فشار کار بالا رایج است، به کارکنان این مراکز وارد می‌کند و آن، افتادن در دام اعتیاد است.

دوپینگ برای ایستادن

مصرف مواد مخدر برای تحمل وضعیت در میان کارکنان این مراکز امری نادر نیست. استفاده از مواد محرک، داروهایی مانند ترامادول توسط کارکنان نیز در موارد متعدد گزارش شده و به جزئی جدانشدنی از کارشان تبدیل می‌شود. یکی از کارکنان این مراکز که سابقه مصرف ترامادول را در دوران کارش در این مراکز دارد، به «شرق» می‌گوید: «اولین‌بار به پیشنهاد یکی از دوستانم با ترامادول آشنا شدم. نصف یک قرص را به من داد و نیم‌ساعت بعد انگار خوشبخت‌ترین آدم روی زمین بودم. دیگر دردهای زانو و کمرم را که جزء جدانشدنی زندگی‌ام شده بود، حس نمی‌کردم و سرخوش بودم. از آن روز به بعد مصرف ترامادول را شروع کردم اما برای حفظ این بی‌دردی مجبور بودم دوز مصرفم را بالا ببرم. در آخرین ماه‌های کارم در آنجا روزی یک ورق ده‌تایی ترامادول می‌خوردم، همسرم ترکم کرده بود و تنها چیزی که برایم مانده بود، حقوق ۱۰ هزار تومان در ساعتی بود که بیشتر از درآمد دوستانم بود. شاید اگر دچار تشنج نمی‌شدم و کارم به بیمارستان و بعد مرکز ترک اعتیاد نمی‌کشید، امروز زنده نبودم. الان فقط خوشحالم که آن دوره گذشته اما نه همسرم به من برگشت، نه چند سال از بهترین سال‌های عمرم به من برمی‌گردد». آمار طلاق در میان کارکنان برخی از این مراکز نیز بسیار بالاست. اگرچه تاکنون نتایج تحقیقی دراین‌باره منتشر نشده اما چنان‌که کارکنان فعلی و سابق برخی از این مراکز نقل می‌کنند، به‌هم‌خوردن روابط عاطفی و زناشویی به دلیل شرایط کار در این مراکز امری معمول است.

برای نجات انسان

هیچ‌کدام از کارکنان سابق یا فعلی این مراکز فروش در گفت‌وگو با «شرق» به سؤال ما درباره تجربه روبه‌روشدن با بازرسان اداره کار پاسخ مثبت ندادند. هیچ‌کدام از آنها هرگز سازوکاری برای اعتراض به وضع کاری خود ندیده بودند و از حقوق قانونی خود نیز بی‌اطلاع بودند. مدارک شناسایی این کارکنان تا هنگامی‌که کارت پرسنلی هایپرمارکت را دراختیار دارند، در گرو حراست این مراکز است و شانس تشکیل صنف یا سندیکایی که بتواند از حقوق این کارکنان دفاع کند نیز در عمل وجود ندارد. اگرچه موافقان چنین رفتاری با پرسنل هایپرمارکت‌ها معتقدند بدون وجود نظم نمی‌توان چنین مجموعه عظیمی را اداره کرد اما نگاهی به وضعیت این کارکنان نشان می‌دهد آنچه در اینجا برای نظم فدا می‌شود، مجموعه‌ای از صفاتی است که ما را تبدیل به «انسان» می‌کند. در چنین شرایطی می‌توان گفت پایان‌دادن به وضعیت غیرانسانی کارکنان هایپرمارکت‌ها، نه‌تنها وظیفه وزارت کار و دیگر دستگاه‌های مسئول یا گردانندگان این مراکز بلکه وظیفه یکایک مشتریانی است که هرروز از این مراکز خرید می‌کنند و احتمالا هرگز متوجه نمی‌شوند در نزدیکی‌شان چه اتفاقی در حال رخ‌دادن است.

«شرق» درصدد است در گزارش بعدی به چرایی تدوین این نوع قوانین کار به گفت‌وگو با مسئولان این هایپرمارکت‌ها بپردازد.

گذر

بسته حمایتی یکشنبه نهایی می‌شود

● سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه سرپرستان خانوار با درآمد کمتر از سه میلیون مشمول سبد کالا می‌شوند، گفت: جمعیت تحت پوشش و مبلغ قابل شارژ در نشست یکشنبه دولت نهایی می‌شود. انوشیروان محسنی‌بندپی در گفت‌وگو با مهر درباره جزئیات بسته حمایتی برای اقشار مختلف جامعه گفت: در دو ماه گذشته بحث‌های مختلفی درباره مکانیسم حمایت از اقشار مختلف جامعه در قالب کالاکارت، سبد غذایی یا کوپن الکترونیک در سطح دولت انجام شد. وی افزود: در نهایت جمع‌بندی به این صورت شد که حمایت اجتماعی به صورت سبد کالایی از اقلام مورد نیاز و اساسی جامعه باشد؛ به‌این‌ترتیب که مبلغی در چند نوبت به حساب سرپرستان خانوار واریز شود. سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره جمعیت تحت پوشش دریافت سبد کالا گفت: تلاش کردیم تا شناسایی جامعه برخوردار از این حمایت اجتماعی با بیشترین ضریب اطمینان باشد. بندپی ادامه داد: براساس برنامه‌ریزی انجام‌شده افراد دارای درآمد کمتر از سه میلیون در ماه مشمول این حمایت اجتماعی می‌شوند که تلاش کردیم این خانوارها را با ضریب اطمینان بالا شناسایی کنیم. این مقام مسئول در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: کارشناسان و گروه‌های آماری در حال بررسی گروه‌های مختلف جامعه هستند تا نهایتا در روز یکشنبه در نشست هیئت دولت افراد برخوردار، میزان مبلغ و دفعات شارژ اعتبار کارت‌های بانکی تا پایان سال، مشخص و نهایی شود. وی گفت: با توجه به اینکه منابع مورد نیاز برای این حمایت اجتماعی مشخص شده است، باید بر اساس تعداد نوبت شارژ کارت‌ها و تعداد جمعیت برخوردار به نسبت منابع اقدام شود. سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تأکید کرد: مبلغی که در کارت بانکی سرپرستان خانوار در قالب حمایت اجتماعی واریز می‌شود، به صورت نقدی قابل برداشت نیست و صرفا برای تأمین اقلام اساسی سبد کالایی قابل هزینه است. بندپی درباره معیارهای شناسایی خانوارهای برخوردار از سبد حمایتی گفت: طبق تصمیمات گرفته‌شده علاوه بر افراد تحت پوشش کمیته امام(ره)، سازمان بهزیستی و نهادهای حمایتی، بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی با حقوق کمتر از سه میلیون تومان و مستمری‌بگیران نیز مشمول این حمایت اجتماعی می‌شوند.